

BELGA ESPERANTISTO

MONATA REVUO

Oficiala organo de la Belga Ligo Esperantista

redaktata de VAN DER BIEST ANDELHOF, direktoro ;

LÉON CHAMPY, FRANS SCHOofs kaj

OSCAR VAN SCHOOR.

ABONPREZO :

Belglando . . . Fr. 4.— (Sm. 1.60)

Eksterlando . . . Fr. 5.— (Sm. 2.—)

Unu numero . . . Fr. 0.40 (Sm. 0.16)

Tarifo de la reklamoj (Prezo en frankoj)

1/2 1/4 1/8 1/16

paĝo paĝo paĝo paĝo paĝo

1 jaro

(12 n.) 90.— 50.— 30.— 18.— 10.—

1/2 jaro 50.— 30.— 18.— 10.— 6.—

1/3 jaro 40.— 24.— 13.— 8.— 5.—

1/4 jaro 30.— 18.— 10.— 6.— 4.—

1 numero 15.— 10.— 6.— 4.— 2.—

Redakcio. Adreso por ĉio kio koncernas la redakcion (artikoloj, ĉiuspecaj informoj, ĵurnaloj, broŝuroj, libroj) : S-ro VAN DER BIEST-ANDELHOF, 26, Arendstraat, Antwerpen (Rue de l'Aigle, Anvers).

Administracio. (Abonoj, mensejoj, k. t. p.) S-ro FR. SCHOofs, 45, Kleine Beerstraat, Antwerpen (Rue de la Petite Ourse, Anvers).

Anonco pri korespondado :

kun la numero de la ĵurnalo, en kiu ĝi estas presita : Fr. 0.50.

Nepresitajn manuskriptojn oni ne resendas. — La Redakcio konservas por si la rajton korekti laŭbezone la manuskriptojn.

Priparolante la ĝojigan nombron de tiuj, kiuj jam aliĝis al la kongreso, nia bona kunfrato C(arlo) B(ourlet) diras en la februara numero de *la Revuo* :

« Tio jam estas bona signo, kaj neniam ĝis nun, tiel frue tiom da partoprenontoj enskribiĝis en iu kongreso. Tamen tio ne estas sufiĉa. Verŝajne estas, ke la kongresanoj estos *muldegaj*; verŝajne estas, ke tre multnombraj personoj ne ankoraŭ enkribitaj *intencas* veturi Antverpenon; kial ili ne tuj sin enskribigas? Tio *tie* faciligus la taskon de la organiza komitato. Oni facile imagas, kian konfuzon naskas subita lasthora aliĝo de amaso da kongresanoj. Kiamaniere dece ĉion prepari kaj antaŭzorgi, kiam oni nescias, ĉu venos mil aŭ trimil personoj?

» Karaj samideanoj, aŭskultu min ! Ne prokrastu vian enskribon, tuj plenigu la aligilon kaj ĝin sendu al la *Sepo*. »

Tiu rezonado estas tre prava. Tutkoran dankon al la amiko Bourlet.

— En la literatura konkurso malfermita de la *Sepo* povas partopreni ĉiuj esperantistoj. La manuskriptoj devas esti senditaj antaŭ la 1a de julio al la sekretario-kasisto ; ili ne povas esti skribitaj de la aŭtoro mem kaj devas porti devizon, ripetitan sur fermita koverto enhavanta la nomon de la verkinto.

Varma advoko estas farata al ĉiuj esperantistaj eldonistoj, administracioj de esperantistaj ĵurnaloj, esperantistaj organizoj, aŭtoroj kaj ĉiuj bonevolemaj samideanoj, por ke ili aljuĝu, kiel eble plej baldaŭ, premiojn kaj difinu temojn.

La ĝisnunaj favorantoj de la konkurso estas :

Loka organiza komitato de la kongreso. — *Historio de Esperanto* ± 20 paĝa, formato de B. E. : 1a premio : 100 frankoj = Sm. 40 ; 2a premio, 50 frankoj = Sm. 20.

Redakcio de «Belga Esperantisto». — *Originala novelo* ± 12 paĝa, formato de B. E. — Premio : 50 frankoj = Sm. 20.

Antverpena Grupo Esperantista. — *Pri la utileco de Esperanto por la komerco ; kiel enkonduki la uzadon de nia lingvo en la komercajn rilatojn.* 5 paĝoj, formato de B. E. Premio : 50 fr. = Sm. 20.

La Verda Stelo. — *Pri la utileco de Esperanto por la laboristoj ; kiel enkonduki la uzadon de nia lingvo en la laboristaron.* — Premio : 50 fr. = Sm. 20.

S-ro Frans Schoofs. — *La malnova flandra pentrista skolo.* — Premio : 30 fr. = Sm. 12.

Belga Esperantisto kaj Oficiala Gazeto publikigos regule sciigojn pri la konkurso.

— Por la organizo de fakaj kunsidoj oni estas petata sin tujni al S-ro *Generalo Sebert, Prezidanto de la Konstanta Kongresa Komitato, 14, rue Brémontier, Paris*, kiu skribigos ilin sur la ĝeneralan programon de la kongreso. Kompreneble la *Sepo* prenos sur sin havigi la kunvenejojn.

— La dua kongreso de la Universala Esperanto Asocio (U. E. A.) okazos en Antverpeno, de la 27a ĝis la 30a de aŭgusto 1911, tuj post la esperantista kongreso, de kiu ĝi estas sendependa. La celo de ĉi tiu kongreso estas ekzameno pri la plenumita agado kaj fiksado de la laboroj por la venonta jaro. La kongreskotizajo estas fiksita nur je Sm. 2.— (kun la oficialaj dokumentoj). Krom tio la personoj, kiuj ne povas ĉeesti la kongreson, sed deziras ĝin helpi kaj ricevi la kongresan dokumentaron, povas aliĝi kiel helpkongresanoj, pagante Sm. 1.—

Oni povas aliĝi de nun.

Van der Biest-Andelhof, prezidanto ; **O. Van Schoor**, vicprezidanto ; **D-ro W. Van der Biest**, sekretario-kasisto ; **Maria Posenaer**, Leŭtenanto **Fr. Dupont**, **Louis Ritschie**, **Frans Schoofs**.

Nomaro de la kongresanoj aligitaj antaŭ la 4a de marto 1911

423. F-ino Canning, Mary B., Provincial Bank House, Coleraine (Irl.)
 424. Hindberg, Martin, arkitekto, 11, Löhrlweg, Hamburg (Germ.)
 425. Hendrickx, August, 12-3, Stooftstraat, Antwerpen (Belg.)
 426. Fasce, Ettore, urba oficisto, 4, D. Chiassone, Genova (Ital.)
 427. Stevenson, Robert, hemiisto, The Stobbs, Kilwinning (Skotl.)
 428. Gabert, Eugène, 10, rue Claude Delarosa, St Etienne (Franc.)
 429. S-ino Gabert, » » » »
 430. Barbe-De Kneef, Jules, komercisto, Gentbrugge (Belg.)
 431. André, John H., Montalvido, Steyning (Angl.)
 432. S-ino André, » » » »
 433. S-ino Duvoy, 8, rue Masséna, Lyon (Franc.)
 434. F-ino Lagoguey, Marie, 7, place Voltaire, Paris »
 435. S-ino Brezet, 2, avenue Parmentier, » »
 436. S-ino Guivy, Josée, profesorino, 104, rue George Sand, Tours »
 437. Heinz, Heinrich W., supera poŝtasistinto, Bergweg, 23, Frankfurt a. M. (German.)
 438. F-ino Vannay, Louise, fleĝistino, Clinique Roux, Lausanne (Svis.)
 439. Michaud, François, Sous-le-Pas, Abondance (Haute Sav.-Franc.)
 440. Elizondo, Teodoro, skribisto, Banco de Vizcaya, Bilbao (Hispan.)
 441. Rodriguez Saŭtua, José, skribisto, Banco de Bilbao, » »
 442. D-ro Hita, Jorge S., kuracisto, Hospital, La Arboleda »
 443. Souchay, Emile, tajloro-vendisto, 134, boulevard Exelmans, Paris (Franc.)
 444. Sergeant, advokato, 31, boulevard Mariette, Boulogne s. M. »
 445. S-ino Sergeant, » » » » » »
 446. Hyams, Henry, arkitekto, Terval, Paignton (Devon-Angl.)
 447. Thiele, Ernst, prokuristo, Holzerstrasse, 31, Elberfeld (German.)
 448. Jann, Otto, notaria kandidato, Pliensaustrasse, 46, Esslingen a. N. »
 449. Wicart, V. E., farmaciisto, 77, rue de Fontenoy, Roubaix (Franc.)
 450. S-ino Wicart, » » » » » »
 451. Wicart fils, farmaciisto, 191, rue du Collège, » »
 452. S-ino Wicart, » » » » » »
 453. Bartomeu, Ramon, farmaciisto, Tallers, 81, Barcelona (Katal.-Hispan.)
 454. Tobella Castelltort, Ramon, presejestro, Carme, 18, » »
 455. F-ino Stark, Netta E., lernejdirektorino, Hopedune, Portrush (Irl.)
 456. F-ino Hamilton, Charlotte, Rathmore, » »
 457. F-ino Grineva, Elizaveta M., studentino, Pantelejmonska, 14, St Petersburgo (Rusl.)
 458. Bailey, H. T., 31, Caversham Road, Kentish Town, London (Angl.)
 459. S-ino Bailey, » » » » » »
 460. Thiébault, Jules, ekskolektisto de la statbienoj, 65, rue de Metz, Nancy (Franc.)
 461. Baxter, James G., 29, Wellfield Road, Walton, Liverpool (Angl.)
 462. F-ino Hollis, M., Priory View, Tanshelf Drive, Pontefract (Yorksh.-Arg.)
 463. F-ino Smith, L. E., » » » » » »
 464. F-ino Smith, E. E., » » » » » »
 465. F-ino Iddon, Lizzie, «Hamptonville», 11, Owen Street, Accrington (Lancash.-Angl.)
 466. F-ino Mc Whan, Kate, 74, East Bank Street, Southport » »
 467. S-ino Millington, 46, Virginia Street, » » »
 468. S-ino Hawkworth, 40, Hereford Road, » » »
 469. Taylor, Sydney, 4, Clifton Road, Buxton (Derb.-Angl.)
 470. S-ino Taylor, » » » » » »
 471. Artes, Frederik Ernst, regna oficisto, Obrechtstraat, 116, den Haag (Hol.)
 472. D-ro Feher, Mihaly, advokato, Magyar, 2635, Szolnok (Hungar.)

473. Deligny, Ernest, profesoro, boulevard Vauban, St Omer (Pas-de-C.-Franc.)
 474. Weber, Hermann, Deweerthstrasse, 109, Elberfeld (German.)
 475. Weber, Oskar, » » » »
 476. F-ino Meyer, Odette, 2, rue Villeneuve, La Rochelle (Franc.)
 477. Niesten, J. P. L., Claes de Vrieslaan, 67, Rotterdam (Hol.)
 478. Protat, Ernest, urba konsilanto, Condé (Nord-Franc.)
 479. Richez, Renaud, negocisto, Fresnes » »
 480. F-ino Hugues, Blanche, poŝtrino, Condé » »
 481. F-ino Gérard, Gabrielle, profesorino de Esperanto, 9, rue d'Armaillé, Paris (Franc.)
 482. Agache, Donat Alfred, arkitekto, 11, rue Eugène Flachat, » »
 483. F-ino de Galliez, Magdeleine, » » » »
 484. Fennall, Josiah, instruisto, 37, Lyndhurst Road, Portsmouth (Hants-Angl.)
 485. Currie, Walter B., komercisto, « Verda Stelo », Holme Road, Burnley (Lancash.-»)
 486. S-ino Currie, » » » »
 487. Harrison, Joseph W., Canning Street, 49, » »
 488. Hardaker, Herbert, St Mathew's Street, » »
 489. Crabtree, William G., Thursfield Road, 48, » »
 490. Fernley, Tom, Turnstill Street, 27, » »
 491. Toms, Harry, Branch Road, 148, » »
 492. Woods, Jack, Briercliffe Road, 148, » »
 493. S-ino Woods, » » » »
 494. F-ino Hurley, Annie, Hilary Street, 38, » »
 495. S-ino Poppleton, New Hall Street, 84, » »
 496. F-ino Poppleton, Lillie, » » » »
 497. Poppleton, Fred, » » » »
 498. F-ino Judson, Jane, Melville Street, 1, » »
 499. F-ino Wild, Dora, Brunswick Street, 27, » »
 500. F-ino Perry, Mary, Albion Street, » »
 501. F-ino Caldecott, Bessie, Trafalgar Street, » »
 502. F-ino Riley, Jane, Devonshire Road, 35, » »
 503. F-ino Whittam, Mary, Francis Street, 15, » »
 504. S-ino Murgatroyd, Thursby Road, 5, » »
 505. F-ino Dixon, Annie, Brougham Street, 51, » »
 506. Smith, Harry, Victoria Terrace, 12, » »
 507. F-ino Graham, Elizabeth, Burnley Road, 112, Brierfield » »
 508. F-ino Drinkwater, Blanche, Pickup Street, 42, Clayton-le-Moors » »
 509. Lawes, George W., komercisto, High Street, 10, Rishon » »
 510. Geldert, John M., advokato, County Court House, Halifax (Kana.)
 511. Dinslage, J. F., The Orchard, Heronsgate, (Herts-Angl.)
 512. S-ino Dinslage, » » » »
 513. F-ino Deans, Agnes Burton, 202, Bruntsfield Place, Edinburgh (Skotujo).
 514. F-ino Deans, Ella Darling, » » » »
 515. F-ino Mackenzie, L. Dumbreck, 37, Roseburn Terrace, » »
 516. F-ino Mc Murtrie, Agnes Katharina, 13, Inverleith Place, » »
 517. F-ino Mc Murtrie, Dorothea, » » » »
 518. Tullo, David Ritchie, advokato, 34, St Andrew Square, » »
 519. F-ino Kingham, Constance, 4, Pembridge Square, London-W., (Angl.)
 520. Bunce, Albyn, kemiisto, 25, Bridge Road West, Battersea-London »
 521. Senior, Charles John, pastro, The Rectory, Lillingston Lovell, »
 522. F-ino Senior, Hannah Dorothea, » » » »
 523. F-ino Ramm, Emilie, pastro, Georgenthal (Koburg-Gotha, Germ.)
 524. Bermudez, Fernando, studento, Seminario, 26 1/2, Durango (Meks.)
 525. Nix, John P., Terminus Road, 2, Eastbourne (Sussex-Angl.)

Esperantista Paro

Laŭ germana ario : *Mädele, ruck, ruck...*

Esperanta teksto de
FRANS SWAGERS.

Ne tro rapide.

1. Kor' mi - a, tuj, tuj, tuj, ho ven - u ĉe l'am -
 ant - on, Aŭs - kult - u' gaj - e mi - an am - an
 kant - on. Kor' mi - a, tuj, tuj, tuj, ho ven - u ĉe l'am -
 ant - on, Aŭs - kult - u gaj - e mi - an un - an
 kant - on; Vi el la ĉi - el' Flug - is for, an - ĝel, Por min
pli malrapide. *mf, unua movo.*
 re - viv - ig - i, Kaj min fe - liĉ - ig - i. Kor' mi - a,
 tuj, tuj, tuj, ho ven - u ĉe l'am - ant - on, Aŭs - kult - u
 gaj - e mi - an am - an kant - on.

2. Kor'mia, vi, vi, vi, per forto de l'okulo,
 Por ĉiam igis min malliberulo.
 Vi ja gardas min,
 En la kor', knabin',
 Tie dolĉe estas.
 Mi volonte restas.
 Kor'mia, vi, vi, vi, per forto de l'okulo,
 Por ĉiam igis min malliberulo.
3. Kor'mia, vi kaj mi, je la proksima jaro,
 Por ĉiam igos geedziĝa paro.
 Tiam per labor'
 Povos, mia kor',
 Ni aĉeti panon.
 Eble dolĉinfanon.
 Kor'mia, vi kaj mi, je la proksima jaro,
 Por ĉiam igos geedziĝa paro.

Apartaj ekzempleroj estas aĉeteblaj en la « Centra Esperantista
 Belga Oficejo » 20, Vondelstraat, Antwerpen, (rue Vondel, Anvers).
 Prezo : 10 centimoj.

La tria belga esperantista kongreso

La tutmonda kunveno de la internacia samideanaro, okazonta dum la monato aŭgusto en Antverpeno, ne povas forgesi **la trian belgan kongreson**, kies sidejo estas Charleroi kaj por kiu oni elektis la daton 4-5 junio (Pentekostaj tagoj).

La Karlöreĝa kongreso devas montri, ke Esperanto ĉiam estas vivplena en nia lando, ke nia movado sukcesplene prosperas kaj ke la belgaj esperantistoj konservas sian viglan, nelacigeblan fervoron.

Niaj Karlöreĝaj amikoj preparas al ni plej afablan akcepton kaj plej agrablan restadon en sia urbo, kaj faras ĉion eblan por ke la « Tria » estu inda je la kongresoj de Verviers kaj Brugo.

Cetere, la tiea bela ekspozicio, kiu kunigos la plej interesplenajn industriajn produktojn de nia patrujo, estos granda allogilo por la kongresanoj.

B. E. publikigos en sia aprila numero specialan artikolon pri Charleroi kaj la tria kongreso.

Atendante, mi esprimas la deziron ke la esperantistoj pripensu la aferon, kaj ke ĝi estu preparolata en la grupaj kunsidoj. Geamikoj, ĉiuj al Charleroi!

Vivu kaj sukcesu la tria belga kongreso!

AM.

Internacia literaturo

La esperantista libraro fariĝas ĉiutage pli kaj pli ampleksa. Dank' al la Zamenhofa lingvo, estas nun ebligite konatiĝi kun la literaturo de ĉiuj nacioj, precipe de tiuj, kies aŭtoroj, sen nia mirinda interkomprenilo, ĉiam estus restintaj tute nekonataj de ni, kiel tiuj de la Poloj, Hungaroj, Bulgaroj, Japanoj, Katalunoj, Armenianoj, Danoj, Kroatoj, Litovoj kaj aliaj. Esperanto posedas specimenojn el la literaturoj de la cititaj popoloj, kaj certe la legantaro de B. E. kun granda intereso legas ĉiumonate la bibliografian felietonon, kiu pruvas tiun fakton.

Inter la multnombraj esperantigitaj libroj estas ĉefe citindaj diversaj antologioj, kiel la *Pola Antologio*, *Bulgaraj Rakontoj*, *Japanaj Rakontoj*, *Paĝoj el la Flandra Literaturo*, k. t. p.

La flandra literaturo, kies lingva teritorio esta tre malvasta, estis ĝis nun malmulte diskonigita en malproksimaj landoj. Kiu en Japanujo, Brazilujo, Ĉilujo, legis Conscience, Van Beers? Nur tre malmultaj personoj, eble neniuj. Nu, Esperanto konigis la valoron de niaj flandraj aŭtoroj, kaj estas granda honoro por nia lando, ke, laŭ tiu senco, ĝi montris la vojon al la internacia samideanaro, ĉar *Paĝoj el la flandra literaturo* estas la unua

samspeca verko, kiu aperis. La iniciativo de ĝia publikigado estas ŝuldata al S-ro D-ro M. Seynaeve kaj D-ro R. Van Melckebeke, al kelkaj fervoraj kunlaborantoj kaj — ne malpli! — al la vigla presisto-eldonisto S-ro Witteryck, kiu neniam hezitas por subteni esperantistajn entreprenojn. La verko datumiĝas de 1905; ĝi estas bela volumo (12 × 18) de 130 paĝoj kaj enhavas, krom ĉirkaŭrigardon de la nederlanda literaturo en Flandro, prozajojn kaj versaĵojn de David, Ledeganck, Conscience, R. Snieders, Jan Van Rijswijck, Jan Van Beers, Guido Gezelle, Frans De Cort, Tony Bergmann, R. kaj V. Loveling, G. Antheunis, E. Van Oye, Hugo Verriest, A. Rødenbach, Pol de Mont, Hilda Ram, J. Noterdaeme, Stijn Streuvels, R. De Clercq kaj H. Broeckeaert, tre lerte esperantigitajn de S-roj D-ro Seynaeve, D-ro R. Van Melckebeke, A. Cassiers, L. Cogen, J. Goorieckx, L. Lucas, Van der Biest-Andelhof, D-ro W. Van der Biest kaj O. Van Schoor.

La libro ne plu apartenas al la lastaj aperintaĵoj kaj de longe oni ne plu priparolis ĝin. Tial mi konsideras kiel devon denove voki la atenton sur ĝin kaj ĝin varme rekomendi. Ne nur ĉiuj esperantistaj grupoj devas posedi *Paĝoj el la Flandra Literaturo* en sia biblioteko, sed la libro meritas honoran lokon sur la legotablo de ĉiuj konvinkitaj esperantistoj.

Kun la afabla permeso de la eldonisto, B. E. prunteprenas el tiu bela verko du literaturaĵojn por sia literatura fako (1). Ambaŭ estos certe kun granda plezuro legataj, kaj donos ideon pri la alta valoro de la libro, el kiu ili estas ekstraktitaj.

AMATUS.

Rerigardo al la jaro 1910

(Daŭrigo kaj Fino)

Ke la **Universala Esperanto-Asocio** denove faris gravajn progresojn, pruvas la ĝis 8000 kreskinta nombro de ĝiaj anoj. La delegitoj de U. E. A. faris grandajn servojn al la vojaĝanta publiko. Citata estu nur ekskurso de anglaj laboristoj tra Germanujo; la vojaĝantaro (proksimume 50 personoj) estis petinta kaj ricevinta la helpon de la delegitoj de U. E. A. por trafi la celon de sia vojaĝo. Laŭ la informoj de tiuj, kiuj ĝin partoprenis, ne estus estinte eble atingi tian ĉiufankan sukceson sen Esperanto.

La gardanto pri la ordo en la interrilatoj, la **Policanaro**, utiligis al si en larĝa amplekso Esperanton, ekz.: en Sutton (Anglujo), Tarragona (Hispanujo) kaj Scheveningen (Nederlandano).

(1) Vidu paĝon 132.

Tramvojojficistoj en Rotterdam kaj Dresden parolas Esperanton (1). Diversaj unuigoj, kiuj celas favori kaj faciligi la internaciajn interrilatojn inter samprofesianoj, fondiĝis, ekz. la *Internacia societo de la esperantistaj fervojistoj* kaj la societo de presejojficistoj; same estas citinda la *Vereinigung deutscher Eisenbahn-Esperantisten*. Speciale signifa estas la fakto, ke la angla unuigo de la elektro-inĝenieroj, kies prezidanto estas Silvanus Thompson, akceptis Esperanton por la rilatoj kun la eksterlando, plie ankaŭ la *Club des jeunes Aviateurs* en Paris. Ankaŭ estas citinde, ke la konata aerveturisto Farman uzas la lingvon Esperanto, por siaj ne-france parolantaj lernantoj.

El la novaj esperantistaj unuigoj estas ĉefe unu priatentinda, kiu celas enkonduki Esperanton en la militistajn rondojn, nome la en Madrid ekzistanta *Militista Asocio Esperantista*, kies honora prezidanto estas Reĝo Alfonso XIIIa. Ankaŭ aliloke Esperanto penetras inter la militistaro; el Baku (Kaŭkazo) alvenis la sciigo, ke 25 tieaj oficiroj formas esperantistan grupon. — La franca militista gazeto «*Armée moderne*» publikigas studaĵojn pri Esperanta militista teknika vortaro, kun la kunlaborado de oficiroj el Anglujo, Aŭstrio, Bulgarujo, Francujo, Hispanujo, Meksikujo, Rusujo kaj Usono. — Esperantaj gvidlibretoj por la **Ruĝa Kruco**, kies simpatio al nia movado estas konata, estas ĝis nun eldonitaj en la lingvoj franca, germana, itala, rusa, dana, sveda kaj hispana. Esperanto ĉefe progresis ĉe la «*Ruĝa Kruco*» en Hispanujo. La antaŭ ne longe eldonita monata gazeto «*Esperanto et Croix-Rouge*» helpas la atingon de pliaj sukcesoj sur ĉi tiu kampo.

* * *

Ciam pl' akceptata estas Esperanto ĉe la **Artoj kaj Sciencoj**. Dum la kongreso en Washington, la en Ameriko bone konataj profesiaj aktoroj «*Hickman Players*» ludis la esperantigitan «*As you like it*» de Shakespeare. Preskaŭ nekalkulebla estas la nombro de la kantoj en Esperanto, aperintaj dum la lasta jaro, kantoj, parte kun originala muziko, parte laŭ konataj melodioj aŭ kiel tradukaĵoj. — Tie ĉi devas esti citata la fakto de la **Literaturo**, kie Esperanto estas prave elektita por preni sur sin la peran rolon. Kaj efektive, Esperanto jam disponas multajn specimenojn el la ĉiulanda literaturo. El la lastnovaj publikaĵoj estas ĉefe citindaj *Rakontoj japanaj kaj bulgaraj*, *Patroj kaj Filoj* de Turgenev, *Marta* de Eliza Orzeszko. La periode aperantaj esperantistaj revuoj publikigas cetere multon da specimenoj el la eksterlandaj literaturoj. La germana literaturo prezentis al la eksterlandanoj tradukaĵojn en Esperanton de *Minna von Barnhelm* de Lessing, *Hermann und Dorothea* kaj *Werther's Leiden* de Goethe, *Die Waffen nieder* de Bertha von Süttner, *Die Karawane* de Hauff k. a. Citinda estas ankaŭ la

(1) Ankaŭ en den Haag (Noto de la Trad.).

originala dramo *Gustav Vasa* de Reinhold Schmidt-Gotha. Speciale devas esti insistate pri la traduko de la *Malnova Testamento*, prizorgita de D-ro Zamenhof mem. La agadoj de la komisiono por la tradukado de la Biblio jam tiamaniere progresis, ke eble la *Nova Testamento* estos preta en la jaro 1911.

* * *

La organo de la **Scienco** daŭrige estas la Esperante redaktata monata gazeto *Internacia Scienca Revuo*. Tamen, multaj sciencaj libroj aperis, en kiuj Esperanto ludas rolon; ekz. estas tute en Esperanto verkita *Porĉiama Kalendaro* de Prof. Török; *Analitika geometrio absoluta: La ebena Bolyei-a*, de Prof. Vörös k. a. Kelkaj sciencaj verkoj enhavas ĉe sia fino resumon en Esperanto, ekz. la listo kaj priskribo de la koleopteroj, eldonita de Helliesen en Stavanger (Norvegujo) kaj ankaŭ la serio da broŝuroj pri ĝenerala evolucio publikigata de D-ro Marchand el Berlin. Interesaj estas la informoj de la pariza ĵurnalo *La Croix*: en sia numero de 22/3 1910 ĝi citas la jenajn sciencajn asociojn, inter kies anoj troviĝas fervoraj esperantistoj: *Académie des Sciences, Collège de France, Institut Pasteur, Muséum, Ecole polytechnique, Ecole normale supérieure, Conservatoire des Arts et Métiers, Ecole des mines, Académie de médecine, Observatoires de Paris et de Meudon, Facultés des Sciences et de Médecine de Paris, Ecole de Pharmacie de Paris*.

Esperanto ankaŭ estas akceptita de la *Institut International de Bibliographie* kaj de la *Bureau des Sociétés Internationales* en Brussel, kiuj laboras en siaj fakoj laŭ sciencaj principoj. Kiel konate okazis en Brussel dum la tutmonda ekspozicio multnombraj internaciaj **kongresoj**, pri kiuj regule raportis en Esperanto, aparta aldono de la *Revue des Congrès et Conférences*. Ĉe kelkaj el tiuj kongresoj Esperanto estis permesita (Liberpensuloj, fotografoj); ĉe aliaj la demando pri internacia helpa lingvo estis vigle diskutata (Tutmonda kongreso de la internaciaj kongresoj, kongreso de la gazetistaro). Sed ankaŭ kongresoj, kie oni ekskluzive uzis Esperanton, okazis dum la jaro 1910, ekz. la jam preparolita VIa esperantista kongreso en Washington; plie la kongreso de la katolikaj esperantistoj en Parizo, kie nur estis pritraktataj ekleziaj temoj; la kongreso de la kuracistoj kaj tiu de U. E. A. en Augsburg, la kongreso de la danaj esperantistoj en Kopenhago (1); fine estu citataj la regionaj esperantistaj kongresoj, kiuj parte ĝuis la subtenon de la urbaj estraroj, ekz.: la kongresoj de Augsburg (kvina germana), Cheltenham, Le Creusot, Petropolis (Brazilujo) k. t. p.

* * *

(1) Ankaŭ la 2a belga esperantista kongreso (Brugge, 15-16 Majo 1910). (Noto de la Trad.).

La naciaj kongresoj kondukas min al la **Organizacio** de la esperantistoj, kiu ankaŭ grave progresadis, pro la pligrandigo de la nombro de esperantistoj. La novfonditajn asociojn de la junaj esperantistoj mi jam citis, ankaŭ la internacian ligan de la esperantistaj fervojaj oficistoj. Citinda estas krome *Itala Esperantista Federacio* kaj *Norvega tutlanda Esperanto-Asocio*. Specialajn progresojn plenumis Esperanto en laboristaj rondoj, nome i. a. en Germanujo, kie multnombraj esperantistaj grupoj fondiĝis, ekz. en Braunschweig, Hannover, Bremen, Breslau, Chemnitz, Stuttgart, Nürnberg, Rostock. Esperanta grupo de bohemiaj kelneroj en Prag profitis el Esperanto por siaj profesiaj intereso. En Germanujo la Germana Esperantista Asocio ĉirkaŭprenas 192 grupojn kun proksimume 6000 anoj; 112 grupoj ne aliĝis la asocion. La antaŭ nelonge fondita *Germana akademio esperantista Ligo*, celas konigi Esperanton en la akademiaj rondoj kaj utiligi al la Scienco; la Ligo konsistas el 7 sekcioj: filologia, filozofa, jurista, medecina, evangelia teologia, katolika teologia kaj teknika, krome sekcio por oficeroj. Ĉiu el la 7 sekcioj jam privedicis sciencan temon, kiu estis publikigota ĝis la fino de 1911.

Ankaŭ laŭ vidpunkto de la *lingva tekniko* la jaro 1910 estis fruktodona. La konstantan disvolvon de Esperanto helpis tiom la laboroj de la Akademio, kiom la lingvaj esploroj de unuopaj personoj. Nomindaj estas la publikajoj de la *Oficiala Gazeto*, plie la bonega broŝuro de René de Saussure «*La logika bazo de la vortfarado en Esperanto*», kaj la vortaraj laboroj de Boirac, Kabe kaj Verax; tiuj de la lastnomita estas altvalora fundamento por la ellaborado de teknikaj, nacilingvaj Esperanto-vortaroj.

* * *

Plenviva kaj agema movado kiel la Esperantista, devis nature trovi en la **ĵurnalaro** respondantan taksadon. La nombro de la nacilingvaj gazetoj, kiuj raportis pri Esperanto, aŭ konstante publikigis artikolojn parte pri, parte en Esperanto, estas tiel granda, ke mi devas rezigni pri sumigo. Citataj estu nur du faktoj: dum Majo 1910 ĉirkaŭ 30 anglaj ĵurnaloj publikigis regule priesperantajn artikolojn, kaj la «*Deutsche Warte*» enhavas ĉiusemajne rubrikon en Esperanto! Estas nekontesteble, ke la ĉiutaga gazetaro iom post iom ekkomprenas la rolon, kiun Esperanto estas destinita ludi.

Le nombro de la **esperantistaj gazetoj** multe kreskis dum la pasinta jaro. Ĉefe citindaj estas kelkaj, kiuj ne nur celas propagandi Esperanton, sed ankaŭ servi specialajn interesojn per Esperanto, ekz.: *Teozofia Revuo*, *Nederlanda Katoliko*, *Esperanto et Croix-Rouge*, *Voĉo de Farmaciistoj*, k. a.

La jena rerigardo ne pridubeble montris, ke forte estas laborite por Esperanto. Multo estas farita, plimulto estas farota.

Plej gravaj problemoj nepre altrudiĝas, i. a. enkonduko de Esperanto en la lernejojn.

Bonŝancon alportu do la nova jaro!

La ĝisnuna laborojo de la esperantistoj daŭrigu; multnombraj sukcesoj rekompencu ilian fervoron dum la jaro 1911.

Al ĉiuj amikoj, al ĉiuj kiuj laboris por nia entrepreno, al ĉiuj fidelaj kunlaborantoj, kiujn la nekompatema falĉisto, la Morto, forprenis de ni dum la pasinta jaro, estu dediĉata tutkora rememoro, — al ĉiuj vivantoj estu sincere dezirataj:

Bonŝanco kaj feliĉo!

Kun la afabla permeso de la aŭtoro esperantigis
AMATUS.

Io pri gramatiko

(Fino)

Sed, precize ĉar ĝia naturo ne tion permesas, ĝin permesas la leĝo de rilatoj inter la ideoj, kondiĉe ke tiu rilato estu preciza, klara, unuopa. Mi prenu du vortojn: *salu* kaj *supo*. Ekzistas inter ili nur unu rilato: *meti la salon en la supon*; la rilaton esprimas la prepozicio *en* post la verbo *meti*, kiu povas esti ankaŭ *ĵeti*, *faligi*, k. t. p. Se nun mi donas al *salu* verban formon, mi aldonas ideon verban, kiu nur povas esti en la jena ekzemplo: *ĵeti la salon en la supon*; ne eraro estos ebla, la ideo estos plena se mi diras: *salu la supon*: tiu esprimo estas ne natura sed figura, tute ĝusta.

Ĉu ne estus plibone uzi la sufikson *izi*?

Se oni donas al la sufikso *izi* la signifon volatan, eble estus dezirinde, ke oni povu ĝin uzi, sed tio ne estus plibona. 1° Ĝi estus rajtforpreno de la granda leĝo de rilatoj inter la ideoj, kiu tute ne bezonas tiun sufikson; 2° ĝi estas forigo de la *figuroj*, kiuj formas la belon en ĉiuj lingvoj, 3° ĝi kreus neceson alpreni nombron senliman da afiksoj; ĉar se oni decidas ke sennecese oni devas precizigi esprimon per afikso, oni devas ĝin fari ĉiuokaze; se *salizi la supon* signifas **miksi la salon kun la supo**, *supizi la salon* signifas **miksi la supon kun la salo**. Ni tion ne povas diri: *supi la salon*, ĉar ni pekus kontraŭ la leĝo de rilatoj inter la ideoj. Se *sukerizi la rizolakton* signifas **miksi la sukeron kun ĝi**; *ĵeti sukeron en ĝin*, oni bezonos alian sufikson por *ĵeti la sukeron sur malvarman rizolakton* ĉar la *miksiĝo* ne plu fariĝos. Oni povos *orizi arĝenton miksan* la du metalojn, sed oni ne povos *orizi arĝentan vazon*, ĉar la oro nur kovras ĝin. Oni povos *florizi la herbaron de l'herbejo* ilin intermiksante, sed oni ne povos *florizi fenestron kaj ĉambron*; se oni *vestizus sin*, estus tre malfacile *sin malvestizi*.

Kion vi diras pri la sufikso **oza** por formi adjektivojn de substantivoj? — Mi faras la saman rezonadon, kiel por *izi*. La precizeco neniam estos sufiĉa: *vazo plena de oro, vazo enhavanta en sia melalo oron*, estas *orozaj* vazoj, malgraŭ la granda malsimileco de la ideoj.

Kaj, pri la sufikso **ala**?

La sufikso *ala* estas, pli ol iu ajn precizigilo, ribela kontraŭ la leĝo de rilatoj inter la ideoj. Ĝi signifas *rilate al*: oni devus ĝin uzi ĉiam, kaj estas rilatoj inter ĉiuj kunmetitaj ideoj; inter *oro, el kiu la vazo estas farita* kaj *vazo mem* estas rilato, kiun oni povas esprimi per la prepozicio **el**: *farita el*; oni devus diri **orala vazo**; *kies metalo estas kovrita je oro*; **orala vazo**, *kiu enhavas oron*; **orala vazo**, *kies aĉeto senigis min je mia oro*, k. c., k. c. — Ĉu la rilatoj estas samaj inter *dimanĉaj vestoj* kaj *dimanĉa laboro*, kaj *puta akvo*, kaj *blindula hundo*? Tute ne: *la leĝo de rilataj ĉion klarigas*, sed *ne* la sufikso *ala*. Se oni povas diri *ora vazo*, ĉar *la vazo estas oro*; ĉu oni povas diri *angla sonorilo*, ĉar *la sonorilo estas angla*, kvankam *farita el belga bronzo* kaj nur donanta en *Anglujo belgajn sonojn*? Ĉu tiuj ekzemploj ne pruvas, ke, se oni ribelas kontraŭ la tiel facila, tiel simpla leĝo de la rilatoj inter la ideoj, oni naskas haoson ĉion konfuzigantan.

Mi sufiĉe klare pruvis, ke la afiksoj ne necesaj kaj neutilaj, estas malutilaj, kaj ke Esperanto, por ĉiam perfektigi, devos serĉi tiun perfektigon en plia aplikado de la dirita leĝo.

Mi finas tiun ĉi lecionon per kelkaj pliaj ekzemploj. Ĉu oni povas diri *broso*? Kial ne *brosilo*, ĉar estas *ilo* por *brosi*; kiel *kudrilo* estas *ilo* por *kudri*. — Atentu: ĉu *brosi* estas verbo originala? Ĉu ne estas *froti per broso*? La vorto *broso* nur havas objektan ideon, estas substantiva radiko sen verba ideo. Tiel ankaŭ *bastono*; tiel ankaŭ *krono*. Ĉar estas nur unu rilato tre preciza inter *broso* kaj *vesto*, inter *bastono*, *knabo* kaj *hundo*, inter *krono* kaj *reĝo* en la sekvantaj propozicioj: *mi brosis la ĉapelon, la knabo bastonos la hundon, oni kronis la reĝon*; la leĝo de la rilatoj inter la ideoj permesas verbigi tiujn vortojn per aldono de aga ideo tre klara. Ekzameni *kudrilo*; *kudro* ne prezentas al la spirito *objektan ideon*, sed *agan*. *Kudri* estas do vera verbo, kaj *kudro* ne povas esti objekto por *kudri*: ni bezonas la vorton *kudrilo*, *kudropinglo* aŭ alian.

La vortoj **neĝo**, **hajlo** esprimas *objekton*, ne *agon*; la verba formo *neĝi*, *hajli* tre bone, tre precize esprimas la *agan ideon* *fali el la nuboj*. *Pluvi* kontraŭe estas verbo vera kaj *pluvo* estas nur ago. La objekto estas *akvo*. Eĉ tre ĝustaj kaj klaraj estas la esprimoj: *akvo-pluvo*, *neĝ-pluvo*, *hajlo-pluvo*.

1) La vortfarado aŭ vortdevenigado kaj la vortuzado apogas en Esperanto, kiel en ĉiuj lingvoj, sur la leĝo de la rilatoj inter la ideoj; tiu leĝo ordonas, ke la kunstarado de vortoj en propozicio, de ideoj en vorto, de propozicioj en frazo, de frazoj

en ĉapitro, de ĉapitroj en libro devas klarigi, precizigi, ĝustigi, pravigi ĉies signifon por formi la tuton volatan.

2) Frazoj, vortoj, afiksoj, kiuj aldonas neniun ideon, aŭ pliklarigon, aŭ pligustigon, aŭ plibeligon, devas esti konsiderataj kiel ne nur neutilaj sed feli malutilaj al la lingvo.

3) Inter du esprimoj, la pli konforma al la supre dirita leĝo de la rilatoj inter la ideoj, estas la pli bona.

FRATO IZIDORO.

BONA KONSILO

Konsilo ne demandata ofte ne estas akceptata. Tamen mi riskas fari modestan proponon, kiu eble tre agrabligos la estontan internacian kongreson. Mi estas spertulino; ĉar mi jam partoprenis en kvar kongresoj, mi povas eldiri vorteton.

Cambridge (Kembriĝo) estis mia unua kongreso. La unuan fojon mi vidis alilandajn samideanojn, mi nur malmultajn konis. Mi kunhavis bonan provizon da vizitkartoj, kiujn mi interŝanĝis je gesinjoroj, kun kiuj mi hazarde konatiĝis. La aliaj kongresanoj uzis notlibrojn, malkare haveblajn, por kolekti aŭtografajn. Mi preferis la kartojn, ĉar sur ili la nomoj estis pli bone legeblaj. Unu samideano kunhavis la albumon de Schuck, kun la portretoj de konataj Esperantistoj. Tio estis bona ideo, per helpo de albumo oni en la fino de la kongressemajno sciis, kiuj estis la sinjoroj sur la estrado, oni konis bone rektoron Boirac kaj doktoron Mybs, oni ne konfuzis la profesorojn Cart kaj Bourlet, kompreneble oni ankaŭ konis la faman Trion: Pollen, Cunningham kaj Mudie. Sed la aliaj? Ho ve! Kiu estis tiu? Kiuj trajtoj apartenis al la karto, al la aŭtografaj?

La sama embaraso en Dresden, Barcelona kaj Washington! Ĉie ni aĉetis ekzemplerojn de la grandaj, kolektaj bildoj montrantaj la gekongresanojn. Sed reveninte hejmen ni vane provis memori la nomojn. En Barcelona ni havis tre belan kongreslibron kun multaj blankaj folioj por aŭtografaj, sed denove aperis la maldolĉa demando: kiu estas tiu?

Nur unu escepto sin trovis. Kelkaj sinjoroj kaj unu sinjorino havis siajn portretojn sur la vizitkartoj. Jen la solvo de la problemo! Nomo kaj adreso bone presitaj, la portreto apude, la kartetoj trovas lokon en ĉiu paperujo, eĉ en la saketo de sinjorinoj, ofte oni rapide pririgardas — forgeso ne estas ebla.

Mia konsilo kaj propono nun estas, ke ni ĉiuj havu vizitkartojn kun nia bildo, ni ilin interŝanĝu. La karto fariĝas per la portreto pli valora, ĝi estas malgranda donaco, kara memorajo.

Ĝi anstataŭas la nelegeblajn aŭtografojn, kiuj estas krom tio veraj turmentadoj.

Mi tre ĝojus, se la karaj gekongresanoj akceptos mian konsilon; mi petas, ke ĉiuj gazetoj ĝin represigu.

Ĝis revido en Antverpeno!

MARIE HANKEL.

INTERAMIĜO

Li : Ŝi :

Kien mi iras,
kie mi estas,
en mia penso
ĉiam vi restas.

Kaj dum laboro
vin mi deziras,
kaj en ripozo
vin mi sopiras.

Ho! mi ricevis
belegan trezoron:
vi al mi donis
vian la koron.

Nun mian vivon
beligas la amo,
kaj mian vojon
heligas korflamo.

Sankta vi, fajro,
ekdormu neniam,
ĝis ke mi mem
ekdormu por ĉiam!

Mi estas malsaĝa
birdeto via,
al mi ne alflugas
poemo tia.

Mi mem nur alflugas
al koro via,
kiel kutime
birdeto tia.

Tie mi trovas
la neston por mi,
kiun preparis
la amo de vi.

Tie finiĝas
deziro ĉia
kiel nun ankaŭ
poemo mia!

ARNOLD BEHRENDT.

HUMORAĴOJ

ESTU ĈIAM LA UNUA

Maljuna farmisto konsiligis pri sia malsana ĉevalo kun bestkuracisto, kiu, post iom da pripensado, preparis pudron kaj samtempe donis al sia kliento klarigojn pri la maniero apliki la kuracilon. « Faru — li diris — per dika papero aertubon, metu en ĝin la pudron, malfermu la buŝon de la ĉevalo kaj blovu forte la pudron en la gorĝon de la besto. »

La morgaŭan tagon alvenis la bestkuracisto, kaj trovis ne la ĉevalon, sed la farmiston tre malsana, kaj la dommastrinon, laŭte plorantan.

— Kio okazis? li ekkriis. Ĉu via edzo ne sekvis mian konsilon?

— Jes, repondis la edzino, li volis fari laŭ via ordono, sed — la ĉevalo blovis unue.

FLEGMO

Ŝi. — Mi redonas al vi vian fianĉringon. Mi amas alian viron.

Li (tragike). — Lian nomon! Lian nomon kaj lian adreson!

Ŝi (malkviete). — Ĉu vi intencas mortigi lin?

Li. — Ne! mi provos vendi al li la ringon!

EVIDENTE!

Sinjoro. — Kara doktoro, mi timas, ke mi terure malvarmumis. Mi senĉese ternas. Kion vi farus, se vi tiel malvarmumus, kiel mi?

Doktoro. — Mi ankaŭ ternus.

PROBLEMOJ⁽¹⁾

La februara n-ro de B. E. enhavas kelkajn prezerarojn, kiuj nebligas la solvon de la problemoj 11 kaj 12.

Oni bonvolu korekti jenmaniere:

Probl. 11. Linio 2. Anstataŭ *man*: *roman*.

Linio 10. Anstataŭ *altiri al iokorĉaj muskoloj*: *altiri al io — korĉaj muskoloj*.

Probl. 12, Linio 2. Anstataŭ 41491: 52491; linio 8, anstataŭ 678769: 687869.

13. — **Logogrifo**. — Sur miaj ses piedoj, mi plej ofte estas nur neatentinda kvanto. Koron aldonu al mi, kaj mi tuj fariĝos gravega.

14. = **Fantaziaĵo**. — *Horizontale*: Vokalo — konsonanto

FIGURO

tri konsonantoj —

konsonanto —

posesivo — parto

de la vizaĝo — pre-

pozicio — grava

okazantaĵo, kies

sukceson ni dezir-

(1) Oni sendu la solvojn, antaŭ la 25a de aprilo 1911, al S-ro FRANS SCHOofs, sekretario de la Redakcio, 45, Kleine Beerstraat, Antwerpen, (45, rue de la Petite Ourse, Anvers.) Prefere skribitajn sur poŝta karto.

En la lasta numero de la 3a jarkolekto estas publikigataj 15 nomoj de la solvintoj. Onis povas respondi pseŭdonime.

Belaj premioj estos aljuĝataj.

as — kolekto — posedanta salajron — formo de estonteco — vokalo — lirika versaĵo — vokalo — vokalo.

Vertikale : Kapo de nevo — posesivo — papa mitro — ludkarto — vokalo — kune — familio de fiŝoj — zorgado pri infanaj kapabloj — manĝebla fiŝo — prezentanta parton de nombro — konsonanto — prepozicio — ekkapto — sufikso de kutima okupo — vosto de besto.

15. — **Detranĉita frazo** — Nan-ta-ata-ul nel-ŭe-ro-aŭd-go-spe.

Tiuj tranĉoj, konvene aranĝitaj, donos proverbon.

PLANTANO.

Urbo Antverpeno. — Popola biblioteko

(Blindenstraat. — Rue des Aveugles)

Regularo

La libroj estas pruntedonataj ĉiujn labortagojn de la 10a ĝis la 16a horo ; sabate tamen de la 9a ĝis la 12a.

Por ke oni povu pruntepreni librojn estas postulate, ke oni prezentu ateston de la poliestro de la kvartalo aŭ de l'oficejo de l'enloĝantaro, pruvantan ke la petanto estas plene 15jara kaj de almenaŭ unu jaro loĝas en la urbo. Oni ne akceptas la enloĝantojn de la limnajbaraj komunumoj.

Ekstrakto el la katalogo

Serio N. — Lingvoj internaciaj

168. ABOUT (esp. GASTON MOCH). — La reĝo de la montoj.
 225. ANDERSEN (esp. D-RO ZAMENHOF) La virineto de maro.
 263. ANTON R. & BOREL J. — Esperanta-germana frazlibro.
 205. ARCHDEACON, ERNEST. — Pourquoi je suis devenu espérantiste.
 120. AVELLAR, de BEAUFONT k. a. — Esperantaj prozaĵoj.
 180. BACKHARUSER, EDW. — Brazilujo.
 341. BAYOL. — Esperanto und Rotes Kreuz.
 183. TRISTAN BERNARD (esp. GASTON MOCH). — Angla lingvo sen profesoro.
 213. BOREL J. — Vollständiges Lehrbuch der Esperanto Sprache.
 214. « Schlüssel dazu.
 150. BRUJN, J. C. — Spraakkunst met woordenlijst Esperanto-Nederlandsch.
 241. CARREL, LEWIS (esp. E. L. KEARNY, M. A.). — La aventuroj de Alicia en Mirlando.
 8. CART, TH. — Instruado de Esperanto per bildaro.
 7 » Une heure d'Esperanto.
 13. CART, MERCKENS, BERTHELOT. — Vocabulaire français-espéranto.
 16. CART & PAGNIER. — L'Esperanto en dix leçons.
 70. CONSCIENCE (esp. S-INO VAN MELCKEBEKE-VAN HOVE). — Blinda Rozo.
 161. DALSACE, LIONEL (esp. EUGENIE FERTIER-CENSE). — Fatalaŭldo.
 32. DE BEAUFONT, L. — Esperanto, grammaire et exercices.
 33. L. DE BEAUFONT. — Corrigé du précédent.
 31, » Ekzercoj de aplikado.
 55. DE LA FONTAINE, J. (esp. G. VAILLANT). — Elektitaj fabeloj.

50. DE MAISTRE XAV. (esp. S. MEYER). — Vojaĝo interne de mia ĉambro.
 133. GRAFO A. GALLOIS. — Dektriope !
 203. GAUTHEROT, GUSTAVE. — La question de la langue internationale.
 192. GOGOL, N. V. (esp. D-RO ZAMENHOF). — Ja revizoto.
 230. GRIMM, FRATOJ (esp. KABE), — Elektitaj fabeloj.
 190. ADRIA GUAL (esp. PUJULA Y VALLÈS). — Mistero de doloro.
 245. HAUFF, WILHELM (esp. J. W. EGGLETON). — La karavano.
 197. HENTSCH, B. (esp. E. RAMO). — La perfekta kuiristino.
 136. KABE. — Pola antologio.
 137. » Internacia krestomatio.
 138. » Unua legolibro.
 195. KAMM, ADELE (esp. E. RAMO). — Eĉ en doloro ni estu ĝojaj.
 257. KOTZEBUE, WILLIAMS, HANKEL (esp. M. HANKEL). — Tri uzaktaj komedioj.
 171. LAMBERT, CHARLES. — Bukedo.
 128. LEMAIRE. — Tra mez-Afriko.
 65. LEMAITRE K. A. — Diversaĵoj.
 346. LESSING (esp. A. REINKING). — Miina de Barnhelm.
 351. LOOSE, ERNST. — Esperanto im Verkehr.
 355. MEIER, L. E. — Esperantista kantaro.
 143. MISTRAL (esp. CHAMPION & D-RO NOËL). — Mirejo.
 40. MOLIÈRE (esp. SAM MEYER). — L'avarulo.
 41. » (esp. D-RO ZAMENHOF). Georgo Dandin.
 164. ORZESZKO, ELISE (esp. D-RO ZAMENHOF). — Marta.
 60. PERRAULT (esp. S-INO SARPY) — Rakontoj pri feinoj.
 248. PORCHAT, J. J. (esp. J. BOREL). — Sub la neĝo.
 235. ABATO PRÉVOST (esp. D-RO NOËL). — Manon Lesko.
 186. PUJULA Y VALLÈS. — La rompantoj, kvin monologoj.
 187. » Frenezo.
 177. RAMO, E. — En Svislando, kvin rakontoj.
 80. SCHILLER (esp. L. E. MEIER). — Wilhelm Tell.
 81. » (esp. D-RO ZAMENHOF). — La rabistoj.
 100. SEYNAEVE, VAN MELCKEBEKE k. a. — Paĝoj el la flandra literaturo.
 90. SHAKESPEARE (esp. D-RO ZAMENHOF). — Hamleto.
 174. SPAAK, PAUL (esp. D-RO W. VAN DER BIEST). — Kaatje.
 243. STEVENSON, R. L. (esp. W. MORISSON & W. MANN). — D-ro Jokyll & S-ro Hyde.
 1. SWAGERS & FINET. — La ĉiutaga vivo.
 145. UITTERDIJK, DREVES. — Woordenboek Nederlandsch-Esperanto.
 MERKURIO. — Woordenboek Esperanto-Hollandsch.
 153. VALLIENNE D-RO. — Kastelo de Prelongo.
 154. » Ĉu li ?
 221. VAN WOUDE (esp. MARIA POSENAER). — Ne dezirita. Ni virinoj.
 158. VERMANDERE, RENÉ (esp. O. VAN SCHOOR). — Formortinta Delsuno.
 109. VIRGILIO (esp. D-RO VALLIENNE). — Eneido.
 24. WITTIERYCK, A. J. — Het Esperanto in tien lessen.
 113. D-RO ZAMENHOF, L. L. — Fundamento krestomatia de la lingvo Esperanto
 114. » Lingvaj respondoj.
 115. » Sentencoj de Salomono.
 116. » Proverbaro Esperanto.
 275. — Literatura aldono.
 302. — Esperanto biblioteko internacia.
 276. — Laŭroj.
 279. — Literaturo almanako 1909, 1910.
 284. — Solvo de la problemo de lingvo internacia.
 301. Belga Esperantisto, de 1908.
 298. Internacia scienco revuo, de 1906.

300. Lingvo internacia, de 1905.
297. La Revuo, de 1906.
299. Tra la Mondo, 1905-1908.

125. COUTURAT, LEAU. — Histoire de la Langue Universelle.
200. CROEGAERT. — Vade-mecum de la langue universelle semantique et de la langue internationale auxiliaire.

NEKROLOGIO

Jan Broeckaert

La 13an de februaro mortis en Dendermonde (Orienta Flandro) S-ro JAN BROECKAERT, honora registristo de la tiea unua- instanca juĝejo kaj ano de la Reĝa Flandra Akademio.

La bedaŭrata mortinto estis tre favore konata kiel flandra lingvisto kaj verkis ŝatindajn monografiojn de komunumoj el la regiono de Dendermonde. Li estis oficiro de la Leopoldordeno kaj kavaliro de la nederlanda « kverka krono ».

S-ro Broeckaert estis tre simpatia viro kaj havis multajn amikojn en la flandra lando.

Lia morto estas granda perdo por lia respekteginda vidvino kaj lia granda idaro, al kiu apartenas nia bona samideano S-ro D-ro WILFRID BROECKAERT, kiu bonvolu akcepti, en la nunaj dolorigaj cirkonstancoj, niajn tutkorajn kondolencojn. B. E.

BELGA KRONIKO

Ni insiste petas ĉiujn grupojn kaj ankaŭ la izolitajn samideanojn, ke ili sendu, kiel eble plej akurate, informojn pri sia societo aŭ ĉiuspacajn sciigojn pri Esperanto, plej malfrue la 25an de ĉiu monato, al la Direktoro de « Belga Esperantisto », 25, Arendstraat (rue de l'Aigle), Antwerpen (Anvers). Tre dankeme nia redakcio ankaŭ ricevos la ĵurnalojn, enhavantajn artikolojn pri nia movado.

Antaŭ nelonge aperis cirkulero subskribita de S-roj Pastro Richardson, prezidanto de la « Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista », Pastro E. V. Honincks, prezidanto, kaj Leo Heidendal, sekretario de la « Belga Katolika Ligo » por inviti la belgajn katolikojn, ke ili aliĝu tiun ligan, fonditan la 15an de majo 1910 en Brugo, kun la celo labori por la interesoj de la katolikismo per Esperanto.

Kvankam frate ligita kun la I. K. U. E., projektita dum la Barcelona kongreso de 1909, kaj definitive starigita dum la kongreso de la esperantistaj katolikoj, okazinta en Parizo en aprilo 1910, la B. K. L. estas memstara societo, kiel cetere la similaj organismoj ekzistantaj en Francujo, Katalunujo, Bulgarujo kaj Holando: la ligo holanda enhavas jam pli ol 1000 anoj, grup-

igitaj en 12 sekciojn, kaj posedas sian propran organon (*Nederlanda Katoliko*).

La subskribintoj esprimas la deziron, ke la belgaj katolikaj esperantistoj multnombre ĉestu la IIan kunvenon de la katolikaj esperantistoj, okazontan dum la monato aŭgusto en Hago, kaj ke ili nasku bonan efektan ĉe la VIIa tutmonda kongreso de Antverpeno.

La interesatoj povas enskribigi sin ĉe la sekretario de la institucio, S-ro Leo Heidendal, Arendonk (Turnhout), aldonante unu frankon por sia membreco.

La fondo de la B. K. L. montras unu fojon plie, ke Esperanto estas enirinta la vojon de la praktiko, ke ĝi ne plu estas celo, sed rimedo.

Signo de la tempo!

ANTVERPENO. — Antverpena grupo esperantista. — La 18an de februaro la anoj de la Antverpena Grupo Esperantista rememoris la VIIIan datrevenon de la starigo de tiu societo, la plej malnova de la urbo, kaj post tiu de Brugo, de la lando. Intima festmanĝo kunigis ilin en la *Taerne Royale*, dum kiu regis la plej kora ĝojo, kiu manifestis sin per esperantistaj kantoj kaj entuziasmaj tostoj.

Verda Stelo. — La grupanoj estas insiste petataj ĉesti la ĉiumonatan ĝeneralan kunvenon, kiu okazos merkredon, la 22an de marto, je la 8^h 1/2a vespere, en la kafejo « Zomerhof », 30, Dageraadplaats (Place de l'Aurore).

Tagordo : 1. Raporto pri la antaŭa kunveno. — 2. Paroladoj. — 3. Novaj kursoj. — 4. Le 3a belga kongreso. — 5. La 7a internacia kongreso. — 6. Interesaj informoj.

— Dum la kunsido de la 8a de februari la komitato de la grupo estas kunmetita jene: Prezidanto, S-ro Frans Schoofs; sekretario, S-ro Irial Le Beck; kasisto, S-ro Henry Le Beck; bibliotekisto, S-ro Jan Fillet; komisarioj, S-roj Jacobs, Müsing, Hermans kaj S. Weisz; delegitoj por la B. L. E., S-roj Schoofs kaj Hermans; delegitoj por A. C. E. K., S-roj Schoofs, H. Le Beck kaj Weisz.

— La grupo decidis organizi ĉiumonatan paroladon aŭ legadon, farotan de unu el la membroj. La unua parolado okazos la 29an de marto je la 9a vespere en la sidejo de la grupo.

S-ro Finebloom parolos pri « La origino de homoj en Ameriko ». Multaj el la gegrupanoj de la V. S. ĉestu tiun kunvenon!

BOOM. — Gaja festmanĝo ankaŭ kunigis antaŭ nelonge (la 25an de februaro) la Boom'ajn samideanojn. La gastronomia parto, plej bona prizorgita de S-ino de Masy, la afabla mastrino de la *Grand Hôtel de l'Univers*, sidejo de la grupo, meritis ĉies laŭdojn. Vere artplena koncerto estis improvizata, en kiu partoprenis S-ino Karel Olbrechts, F-ino Maria Lannie, S-roj Alf. Van de Velde, Frans Lannie, Henri De Ridder kaj Ernest Roscam. Ne estu forgesata la talentplena artisto S-ro Leop. Schelkens, kiu akompanis fortepiane la diversajn kantojn.

S-ro Kam. Babilon esprimis elokventan toston al nia kara Majstro, post kio S-ro Hector Van der Planken kantis nian himnon « la Espero » aŭskultatan stare de ĉiuj festenantoj.

Post la manĝo, la kanto; post la kanto, la danco. Le festo daŭris, duŭradis... ĝis kiam S-ro J. Clerbaut, la amata prezidanto, grave anoncis ke « la malgrandaj horoj » de longe sonis. Li elparolis kelkajn dankajn vortojn al sia ĝeamikaro, kaj oni disigis, decidinte, ke tiu unua festeno ne estos la lasta.

Kolekto por la « Soldo de Esperanto », farita de S-ro Hector Van der Planken, produktis Fr. 9,02.

CHARLEROI. — Dum la monato februaro la *Gazette de Charleroi* publikigis du artikolojn pri Esperanto. La unua (9—11) refutas la projekton « Universala dulingvaĵo », kiu celas igi deviga la lernadon de la lingvoj franca kaj angla kaj tiamaniere solvi la demandon pri la internacia interkomprenilo, solvo multe pli facile atingebla per Esperanto. La dua (24—11) pritraktas la cirkonstancojn, kiuj naskis la konflikton kun Ido, kaj

konkludas ke tiu plagiato ne estas akceptinda, ĉar Esperanto tute plenumas la kondiĉojn de internacia lingvo.

Ambaŭ artikoloj estas tre bonstila kaj bonsece verkitaj, kaj certe havos grandan influon sur la legataron de la *Gazette de Charleroi*.

GENTO. — El lertoro de Genta samideano ni ĉerpas ke la esperantista movado estas tre prospera en la ĉefurbo de Orienta Flandro. Mezagrada kurso, organizita de S-ro Sebruyens, kunigas 25, — serio da lecionoj por novuloj (Profesoro S-ro Petiau) kalkulas 20 gelernantojn. Iom post iom la movado fariĝos tre grava en Gento. La « Soldo por Esperanto » donas bonajn rezultatojn kaj estas aprobata de ĉiuj Gentaj samideanoj. Multaj Gentanoj partoprenos en la 7a internacia kongreso.

GENTBRUGGE. — Antaŭ ne longe okazis la finiĝo de esperantista kurso, organizita de nia bona amiko S-ro Barbe-De Kneef. Je tiu okazo la gelernantoj estis improvizintaj tre sukcesintan intiman feston, dum kiu ili donacis al sia profesoro lian belan enkadrigitan portreton. La kunveno estis tre entuziasma; baldaŭ la esperantistoj de Gentbrugge starigos grupon, kiu aliĝos la B. L. E.

S-ro Barbe malfermis novan kurson, kiu kunigas multajn gelernantojn.

WOLUWE-BRUSELO. — Je dimanĉo, la 30a de januaro, okazis bela esperantista koncerto en la tica Reĝa Blindulinstituto, kiun ĉeestis i. a. multe da anoj de la *Brusla Grupo Esperantista*, de *La Zamenhof* kaj de la societo *Antaŭen!* el St Gilles.

La festo estis organizata en la granda nova salonego de la instituto, sub la ĉefa direkto de nia simpata kunlaboranto, Frato Izidoro. Tre entuziasma publiko aplaudis la belan uverturon, luditan de la muzikistaro de la Blinduloj, — la tutkoran bonvenan saluton, — la belajn kantojn *la Espero* kaj *Revadoj* (duvoĉe), — la emociantajn deklamadojn *Patro revenu*, *Kara Hejmo*, *Ano al la Patrujo*, — la ĉarman fantazion el *Faust*, por fortepiano kaj harmoniumo, — kaj fine la dialogon *Milito kaj Paco* kaj la komedion *Heroa fideleco*, ambaŭ perfekte interpretitaj.

Rimarkinda estis la pura esperantista elparolo de la junaj aktoroj.

Post kiam la kantado de nia belga nacia himno (laŭ esperantista teksto) estis anoncinta la finon de la koncerto, S-ro Pastro Richardon gratulis kaj dankis la organizintojn kaj la interpretintojn de la ĉarma festo. Li speciale celis la viglan kaj sindonan Fraton Izidoron, forveturontan post kelkaj tagoj al la internacia blindulkongreso de Kairo, kie li parolos por kaj pri nia kara lingvo kaj ĝia granda utileco por siaj flegatoj. S-ro Richardson ankaŭ esprimis sian ĝojon pro la ĉeesto de la multnombraj samideanoj, inter kiuj meritigas specialan citon la « Antaŭenanoj » de St Gilles, kiuj venis (kun sia flago) pli ol kvindeko.

Het Esperanto in den Vreemde

BRAZILIË. — Esperanto verpreidit zich meer en meer in dit grootte land; te Recife werd onlangs een nieuwe groep gesticht, te Pernambuco ontstond de « Esperantista Ligo Pernambuco » — en te Bahia werd in de Vrijmetselaarsloge een esperantische vereniging tot stand gebracht, die twee kursussen heeft geopend.

DUITSCHLAND. — Het VIe congres der Duitse esperantisten, hetwelk dit jaar in Lubeck zal gehouden worden, belooft zeer schitterend te wezen. Reeds op Zaterdag 3 Juni zullen de congresleden zich in Hamburg

L'Esperanto à l'Étranger

BRESIL. — L'Esperanto se propage de plus en plus dans ce vaste pays; à Recife fut fondé récemment un groupe esperantiste, — à Pernambuco naquit la « Esperantista Ligo Pernambuco »; — à Bahia une section espérantiste a été organisée à la loge maçonnique, où se donnent deux cours.

ALLEMAGNE. — Le VIème congres des espérantistes allemands, qui se tiendra cette année à Lubeck, promet d'être très brillant. Déjà le 3 juin les congressistes se rencontreront à Hamburg, où auront lieu les ex-

begroeten, waar de examens van bekwaamheid zullen plaats hebben; de 1° Pinksterdag zal besteed worden aan een bezoek aan de stad (haveninrichtingen, dierenpark van Hagenbeck enz.) en een groote propagandazitting; — vertrek naar Lubeck in den vooravond. Het eigenlijk congres zal drie dagen duren (5-7 Juni). In den voormiddag zullen de zittingen plaats hebben; de middag en de avond zullen aan wandelingen door de stad en aan feesten toegewijd worden. Aangekondigd wordt eene voorstelling, in Esperanto, van Lessing's *Minna von Barnheim*, uit te voeren door beroepsartisten. Na het congres zullen zeer aangename uitstapjes belegd worden, o. a. naar Kiel en het Holsteensch Zwitserland.

De deelneming aan het congres kost 4 Sm.; men gelieve zich te laten inschrijven bij den heer Böbs, schrijver, Gertrudenberg, 17, Lübeck.

B. E. wenscht het beste welgelukken aan het congres van zijn overrijnsche samideanoj!

— Onder de vele esperantische feesten die in den laatsten tijd in Duitschland gegeven worden, is vooral te vermelden datgene, hetwelk den 14^{en} Januari laatst te Berlijn plaats had, en waar de hr. Wichert een belangrijke voordracht over Antwerpen gegeven heeft, te zelden tijde een degelijke propaganda makend voor het 7^e congres. Onder de aanwezigen bemerkte men met genoegen den hr. Dr Borgius, die sedert eenigen tijd weder de esperantische vergaderingen bijwoont.

— Aangaande den bloeienden toestand van onze beweging in Duitschland moge dienen: de « Esperantista Grupo » in Augsburg telt thans meer dan 300 leden; in Braunschweig zijn thans 5 kursussen aan den gang; twee nieuwe leergangen werden ingericht te Breslau, — bijzondere kursussen worden gegeven te Bromberg in « Verein für Handlungscommiss von 1858 »; eveneens te Dantzig in het « Kaufmännischer Verband für weibliche Angestellte ». Verder wordt gemeld de stichting van nieuwe vereenigen en de opening van leergangen te Frankfurt a/M, Hamburg-Altona, Ludwigsburg, Merheim-bij-Keulen, Mülhausen i/E, enz.

— Te Dresden maakt de hr von Franckell een zeer uitmuntende propaganda voor het VIIe congres; reeds een twintigtal zijner medeburgers hebben hunne bijtreding gezonden.

— De Duitse pers bewijst voortdurend groote diensten aan onze zaak. Het Februari-nummer van « Germana Esperantisto » haalt een groot getal nieuwsbladen aan, die artikels

mens de capacité; le premier jour de Pentecôte sera employé à une visite aux curiosités de la ville (installations maritimes, parc zoologique de Hagenbeck etc.) et à une grande séance de propagande, — on partira pour Lubeck dans l'avant-soirée. Le congres proprement dit durera trois jours (5-7 juin). Les séances auront lieu le matin; l'après midi sera consacré à des promenades en ville et à des festivités. On annonce une représentation de *Minna von Barnheim*, de Lessing; les interprètes seront des acteurs professionnels. Après le congres seront organisées des excursions, entre autres à Kiel et à la Suisse holsteinoise.

La participation au congres coûte 4 Sm.; on est prié d'envoyer son adhésion à M. Böbs, secrétaire, Gertrudenberg, 17, à Lübeck.

B. E. souhaite un plein succès au congres de ses samideanoj d'outre-Rhin!

— Parmi les nombreuses fêtes espérantistes qui furent données pendant ce dernier temps en Allemagne, une mention spéciale revient à celle qui eut lieu à Berlin le 14 janvier, et où M. Wichert a fait une conférence remarquable sur Anvers, faisant en même temps une propagande des plus efficace pour le 7ème congres. Parmi les assistants on a remarqué avec plaisir M. le Dr Borgius, qui depuis quelque temps fréquente de nouveau les réunions espérantistes.

— Ceci pour donner une idée de l'état florissant de notre mouvement en Allemagne: le « Esperantista Grupo » d'Augsbourg compte à présent au delà de 300 membres; à Brunswick on donne cinq cours; deux nouveaux cours ont été ouverts à Breslau, — des cours spéciaux sont organisés à Breslau au sein du « Verein für Handlungscommiss von 1858 »; de même à Danzig au « Kaufmännischer Verband für weibliche Angestellte ». En outre on annonce la fondation de nouvelles sociétés et l'ouverture de cours à Francfort s/M, Hambourg, Altona, Ludwigsburg, Merheim-lez-Cologne, Mulhouse e/A, etc.

— A Dresde M. von Franckell fait une excellente propagande en faveur du VIIème congres; une vingtaine de ses concitoyens se sont déjà fait inscrire.

— La presse allemande continue à rendre de grands services à notre cause. Le n^o de février de « Germana Esperantisto » cite un grand nombre de journaux qui publient des articles

bevatten, onzer beweging voordeelig. Onder deze onderscheidt zich « Deutsche Warte », die regelmatig artikelen in Esperanto opneemt met de overeenkomstige vertaling in het Duitsch.

FRANKRIJK.— Dank aan de bemoeiingen onzer Parijzer vrienden werd onlangs door het zeer verpreid geïllustreerd dagblad « Excelsior » de volgende proefneming gedaan: Vertaling van een ongekenden Franschen tekst in het Duitsch, Engelsch, Italiaansch, Spaansch, Russisch en Esperanto en terugvertaling van het stuk, gedaan door andere personen, in het Fransch. De uitslag zou bewijzen, welk idioom zich het geschikst tot vertalingen leent.

Deze uitslag, medegedeeld den 23 Februari, was de volgende: de Duitse vertaling was niet bijzonder goed geslaagd; het Engelsch was voldoende, het Spaansch eveneens, behoudens twee grove vergissingen; het Italiaansch en het Esperanto hebben den oorspronkelijken tekst bijna letterlijk teruggegeven. De gevolgtrekking was deze, dat een esperantische vertaling bijna niets van de waarde van het oorspronkelijke wegneemt.

De openbaarmaking van dezen wedstrijd, die met een zeer geslaagd feestje gepaard ging en met eene voordracht van den gekenden tooneel-schrijver Tristan Bernard, heeft onder de aanwezigen een zeer grooten geestdrift verwekt.

« Onze uitgenoodigden — zegt Excelsior — verlieten ons, opgetogen en... overtuigd. Wat ons betreft, wij zijn gelukkig het vraagstuk der westerlandsche taal eenen stap vooruit geholpen te hebben. »

— Door plaatsgebrek moeten wij de kleine nieuwsjes, die allerwegen den bloeienden toestand onzer beweging melden, enigzins inkrimpen. Aangehaald zij in het kort: te Bordeaux worden voor het oogeblik zes leergangen gegeven, — opening van kursussen en stichting van groepen te Puy-en-Velay, Poitiers, Douai, Blois, Condé, Fresnes, Limoges en Sedan; in deze laatste stad worden, onder goedkeuring van kommandant Chastelain, eene reeks lessen van Esperanto gegeven aan 40 soldaten van het garnizoen.

Meldenswaard is ook dat een groot getal voordrachten gegeven werden, z. a. die van de hh. luitenant Mannevy, te Condé; Servais, te Sedan en Carlo Bourlet, te Blois.

Deze laatste was vergezeld van een aangenaam gezellig feestje, met opvoering van het lieve stukje « Amours esperantistes » van onzen medewerker, den hr Dr. W. Van der Biest.

favorables à l'Esperanto. Parmi ceux-ci se distingue « Deutsche Warte », qui publie régulièrement des articles en notre langue avec la traduction correspondante en allemand.

FRANCE. Grâce aux bons offices de nos amis de Paris, le quotidien très répandu « Excelsior », vient de faire l'expérience que voici: Traduction d'un texte inédit en allemand, anglais, italien, espagnol, russe et Esperanto et retraduction de ce texte, faite par par d'autres personnes, en français. Le résultat démontrerait quel idiome se prête le mieux aux traductions.

Ce résultat, publié le 23 février, fut le suivant: la traduction allemande n'avait pas tout à fait bien réussi; l'anglais était satisfaisant, de même l'espagnol, sauf deux graves erreurs; l'italien et l'Esperanto ont presque littéralement rendu le texte primitif. La conclusion fut celle-ci, que l'Esperanto n'enlève presque rien de la valeur de l'original.

La publication de ce concours, qui fut accompagné d'une charmante petite fête et d'une conférence donnée par M. Tristan Bernard, l'auteur dramatique bien connu, a suscité un grand enthousiasme parmi les personnes présentes.

« Nos invités — dit Excelsior — se séparèrent enchantés et... convaincus. Quant à nous, nous sommes heureux d'avoir pu faire avancer d'un pas la question de la langue internationale. »

— Le manque de place nous oblige de résumer quelque peu les petites nouvelles, qui témoignent partout de l'état florissant de notre cause. Résumons brièvement: à Bordeaux se donnent actuellement six cours, — ouverture de cours et fondation de groupes au Puy-en-Velay, à Poitiers, Douai, Blois, Condé, Fresnes, Limoges et Sedan; dans cette dernière ville une série de leçons est donnée, avec l'autorisation du commandant Chastelain à 40 soldats de la garnison.

Mentionnons encore qu'il s'est donné un grand nombre de conférences, z. a. par M. le lieutenant Mannevy à Condé; Servais, à Sedan et Carlo Bourlet, à Blois.

Cette dernière était accompagnée d'une agréable fête intime, avec représentation de la jolie pièce « Amours esperantistes », de notre collaborateur, le Dr W. Van der Biest.

— Het geïllustreerd vakblad « Le Capilariste » orgaan van de kappers-haarbewerkers, zal van nu afaan artikelen in Esperanto bevatten. Het tijdschrift richt een warmen oproep tot zijne lezers, opdat zij onze taal zouden aanleeren.

HONGARIJE. — De stedelijke overheid van Budapest verleende vergunning aan den heer A. Marich om Esperanto-onderricht te geven bij de openbare scholen van het 1°, 7° en 8° distrikt, in de burgermeisjesschool van het 8° distrikt, aan het meisjes gymnasium van het 4° distrikt en aan de handelsschool van het 6° distrikt.

ITALIË. — Te Genua werden met de toestemming van het gemeentebestuur vijf leergangen van Esperanto in twee openbare scholen geopend; insgelijks wordt aangekondigd de inrichting van kursussen te Cornigliano, Sampierdarava en Rivarolo.

— Het beheer van het te Genua verschijnende dagblad « Il Lavoro » heeft geaccentueerde letters laten smelten voor de esperantische rubriek, die het regelmatig zal opnemen. Het nummer van 12 Februari geeft bericht over een esperantische vergadering onlangs te Bordighera gehouden en deelt in Esperanto den tekst mede van de openingrede bij deze gelegenheid gehouden door den heer Ettore Fasce.

Onze beste dankbetuigingen aan het wakkere blad!

NEDERLAND. — De esperantische bond der Nederlandsche katholieken heeft in den laatsten tijd groote bewijzen van werkzaamheid gegeven. Propaganda-voordrachten werden gehouden te 's Hertogenbosch, 's Gravenhage, Bergen-op-Zoom en Tilburg. In beide laatste steden werden groepen gesticht. Het 2° congres der katholieke esperantisten zal den 14-18 Augusti te 's Gravenhage plaats hebben; de inschrijving bedraagt 2 Sm.; men wende zich tot Mevr. Witney-Hekking, penningmeesteres, Weimarstraat, 251, 's Gravenhage.

— In het lieve Zeêuwsche stedje Goes, trad den 17 Januari j. l. a's redenaarster op Mej. Nella Boon; een talrijk publiek woonde hare voordracht bij, die met een muzikaal gedeelte werd opgeluisterd en de opening van eenen leergang ten gevolg had. Onze beste gelukwensen aan onze sympathieke samideanino!

VEREENIGD-RIJK. — Men is in Londen weer begonnen met de zaterdaagsche bezoeken aan de verschillende musea; ziedaar een uitmuntend middel om zich in het spreken te oefenen, vooral over onderwerpen de kunst betreffende.

— Le journal professionnel illustré « le Capilariste », organe des coiffeurs-posticheurs, contiendra dès maintenant des articles en Esperanto. La revue engage vivement ses lecteurs à apprendre notre langue.

HONGRIE. — La municipalité de Buda-Pest a autorisé M. A. Marich à enseigner l'Esperanto dans les écoles publiques du 1er 7° et 8° district, dans l'école supérieure pour filles du 8° district, dans le gymnase pour filles du 4° district, et dans l'école commerciale du 6° district.

ITALIE. — Cinq cours d'Esperanto ont été ouverts, avec l'autorisation de la municipalité, dans deux écoles de Gènes; on annonce également l'organisation de cours à Cornigliano, Sampierdarava et Rivarolo.

— L'administration du journal génois « Il Lavoro » a fait fondre des caractères accentués pour la rubrique en Esperanto, qu'elle insérera régulièrement. Le n^o du 12 février rapporte au sujet d'une réunion esperantiste tenue récemment à Bordighera, et publie le texte Esperanto du discours d'ouverture prononcé à cette occasion par M. Ettore Fasce.

Nos meilleurs remerciements au vaillant journal!

PAYS-BAS. — La ligue esperantiste des catholiques néerlandais a donné dans le dernier temps de grandes preuves d'activité. Des conférences ont été faites à Bois-le-Duc, La Haye, Bergen-op-Zoom et Tilbourg. Dans ces deux dernières villes furent fondés des groupes. Le 2me congrès des esperantistes catholiques aura lieu du 14 au 18 août à La Haye; l'inscription est de 2 Sm.; on est prié de s'adresser à Mme Witney-Hekking, trésorière, 251, Weimarstraat, à La Haye.

— A Goes, une charmante petite ville zélandaise, a parlé le 17 janvier dernier Mlle Nella Boon; un public nombreux assista à sa conférence, qui fut encadrée d'une partie musicale, et qui donna lieu à l'ouverture d'un cours. Nos sincères félicitations à notre sympathique samideanino!

ROYAUME-UNI. — A Londres on vient de réorganiser les visites de samedi aux différents musées; voilà un excellent moyen pour s'exercer dans la conversation, surtout sur des sujets qui ont rapport à l'art.

— In de Londensche groep sprak onlangs met den grootsten bijval de heer Rudolf Sprotte, van Berlijn, over de landen en volkeren, die hij gedurende eene reis van twee maanden bezocht.

— Voordrachten over Esperanto hadden plaats te Thornton Heath, Surbiton Hill, Exfield, Northampton, Oldham, West Hartlepool, Glasgow, (Schotland), Leith (id.) en Perth (Australië). Nieuwe leergangen werden geopend te Aldershot (voor onderwijzers), Portsmouth, Wigan, Leith en Perth; in deze laatste stad werd eene groep gesticht.

— De Iersche maatschappij van Kunsten en Wetenschappen heeft Esperanto onder de vakken gebracht, waaroever in April e.k. een examen zal uitgeschreven worden.

— In het land van Wallis werd de « Nordkimruja Esperantista Ligo » gesticht (*Van onze briefwisselaarster, Miss Ad. S.*)

ZWITSERLAND. — De heer Schmid sprak onlangs te Wetingen voor een gehoor van ruim 100 professoren en studenten over de praktische toepassing van Esperanto.

ANDERE LANDEN. — Eene groep werd gesticht en een leergang geopend te Kairo.

— Te Jerusalem werden lessen van Esperanto gegeven door den hr. priester Schmidt; ook bij de Hebreeuwsche school wordt onze taal onderwezen.

— Te Havana word onlangs de « Club Esperantista Universitaria » gesticht; in de Cubaansche steden Santa Clara, Caibarien en Remedios bestaan esperantistische verenigingen voor dames.

— Te Mexico ontvangen de leerlingen van het Blindengesticht onderricht in Esperanto.

— Te New-York is gesticht geworden de « Internacia Esperantista Frateco » met het drievoudig doel door briefwisseling broederlijke betrekkingen tusschen de studenten aan te knoopen, de studenten aller landen in een verbond van propaganda te verenigen en Esperanto door de gansche wereld te verspreiden. De jaarlijksche bijdrage is 1/2 Sm.; men kan zich laten inschrijven bij den heer A. S. Arnold, secretaris, LL. B. 24. St. Marks Place, New-York, U.S.A.

— Au groupe londonien M. Rudolf Sprotte, de Berlin, a parlé avec le plus grand succès des pays et des peuples qu'il a visités pendant un voyage de deux mois.

— Des conférences sur l'Esperanto ont eu lieu à Thornton Heath, Surbiton Hill, Exfield, Northampton, Oldham, West Hartlepool, Glasgow (Ecosse), Leith (id) et Perth (Australie). De nouveaux cours ont été ouverts à Aldershot (pour instituteurs), Portsmouth, Wigan, Leith et Perth; dans cette dernière ville on a fondé un groupe.

— La société irlandaise des Arts et des Sciences a admis l'Esperanto parmi les branches, sur lesquelles aura lieu un examen au mois d'avril prochain.

— Dans le Pays de Galles on a fondé la « Nordkimruja Esperantista Ligo ».

(*De notre correspondante, Miss Ad. S.*)

SUISSE. — M. Schmid a parlé récemment à Wettingen, devant un auditoire de plus de 100 professeurs et étudiants, sur l'application pratique de l'Esperanto.

AUTRES PAYS. — Un groupe a été fondé et un cours a été ouvert au Caire.

— A Jérusalem, des leçons d'Esperanto sont données par M. l'abbé Schmidt; notre langue est également enseignée à l'école hébraïque.

— A Havane on vient de fonder le « Club Esperantista Universitaria »; dans les villes cubaines Santa-Clara Caibarien et Remedios existent des sociétés esperantistes pour dames.

— A Mexico l'Esperanto est enseigné aux élèves de l'institut pour aveugles.

— On a fondé à New-York la « Internacia Esperantista Frateco », dans le triple but de nouer, au moyen de correspondances, des relations fraternelles entre les étudiants d'unir tous les étudiants dans une ligue de propagande et de répandre l'Esperanto dans le monde entier. La cotisation annuelle est de 1/2 Sm.; on peut se faire inscrire chez M. A. S. Arnold, secrétaire, LL. B. 24. St. Marks Place, New-York, U. S. A.

LITERATURA FAKO

Manko de loko malhelpas nin publikigi la du literatur-
aĵojn, anoncitajn sur la paĝo 115.